

Kommission har, jeg havde nær sagt en ubegrænset Opgave, i alt Fald faar den en saa udvidet Opgave, at den ikke blot skal søge at udrede Forholdet mellem Banker og Sparekasser, men den skal ogsaa søge at tilrettelægge Grundlaget for et Forslag overhovedet om en Revision af vor Sparekasselovgivning. Hvor lang Tid det vil tage, ved jeg ikke.

Jeg mener, at Ministeren ikke skulde være vegen tilbage for at søge at faa Lovgivningsmagten, samtidig med at Kommissionen arbejdede for at udrede Forholdet mellem Banker og Sparekasser, til at blive enig om de nødvendige Forskrifter med Hensyn til en Revision af Sparekasseloven. Vi trænge til en Forandring her og det snarest muligt. Jeg ved meget vel, at den Side, hvorfra Sparekasseloven møder abso-Modstand, er Sparekassemandenes egen. Jeg har haft Lejlighed til at erfare noget om den Ting. Jeg har sammenkaldt sparekasseinteresserede Mænd og drøftet med dem Nødvendigheden af at faa andre Regler og bedre Kontrol med Sparekasselerne i det hele. Men det Svar, jeg har faaet fra Sparekassedirektørerne og Sparekassbestyrelserne, er: Nej, vi ville ikke taale noget Indgreb i Selvstyret, vi styre disse Sager selv, og vi finde os ikke i nogen Indblanding fra Statens Side.

Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem for Vejle Amts 5te Valgkreds (Jørgen Jensen) i den Betragtning, at man ikke kan overlade denne Sags Afgørelse til Sparekasselerne alene. Det er Samfundet, der som saadant maa kræve Indseende med Sparekassernes Virksomhed. Sparekasserne have to Hovedopgaver, som de skulde holde sig til. Den ene er at være et paalideligt og sikkert Gemmested for de Følk, der have samlet Kapital sammen og ønske denne gemt i en Sparekasse. Den anden Opgave er ved Udlaan af de opsparede Kapitaler at sørge ikke alene for, at disse udlaanes paa en for Sikkerheden forsvarlig Maade, men ogsaa væsentligst udlaanes i de Kredse, hvorfra de have de opsparede Midler. En Landbosparekasse f. Eks. skulde væsentligst indskrænke sig til at udlaane til Landboere, og i hvert Fald skulde enhver Sparekasse, ikke mindst en Landbosparekasse, en Sognesparekasse, afholde sig fra at spekulere med de betroede Midler. Det er en Ulykke for adskillige af vore Sparekasser, at de ikke ville nøjes med at være Sparekasser, men ville drive Bankforretning ved Siden af. Det frister ind paa Veje, som til syvende og sidst kunne blive skæbnsvangre. Her

trænges til en Kontrol af det offentlige og til Lovbestemmelser, der — i store Træk — foreskrive, hvorledes disse Midler bør forvaltes. Det vilde være en billig Fordring, at det offentlige skred ind og sørgede for, at kun et ringe Beløb af de opsparede Kapitaler blev anvendt i Spekulationsøjemed. Det vilde ogsaa have sin Betydning, om man sørgede for, at Reservefondens Midler ikke bleve anbragte i Aktier, i hvert Fald ikke udelukkende eller for største Delen i Aktier, for der er mange Sparekasser, der nu have maattet føle Svien af, at de have gemt opsparede Midler i Detailhandlerbankens og Grundejerbankens Aktier. En skønne Dag, da de saa sig for, vare disse Aktier lidet eller intet værd. Jeg mener ogsaa, at man med Hensyn til Bestyrelsesforholdene meget vel uden at krænke Selvstyretanken kunde indføre en Bestemmelse om, at en Sparekasses Bogholder ikke tillige bør være Kasserer. Det er rettest, at der er to Mænd, der lægge Navn til, hver Gang der gøres Indskud. Ligeledes vilde det være ret forsvarligt, om Lovgivningsmagten foreskrev, at Direktøren kun til en vis Grad har Lov til at laane Penge af Sparekassen. Helst skulde man være helt fri derfor; men har han fast Ejendom at sætte i Pant, kunde jeg tænke mig, at han ogsaa kunde faa Laan af sin egen Sparekasse, men et saadant Laan burde da kun ydes i Overensstemmelse med Reglerne for Udlaan af umyndiges Midler. Der er altfor vidt et Spillerum for Bestyrelserne i adskillige Sparekasser til at benytte sig, ogsaa i Form af Laan, af de Midler, som de ere satte til at bestyre og administrere. Jeg mener ogsaa, at der med Hensyn til Kautionslaan burde være fastere Regler end nu. Det er ret rimeligt, at Kautionslaan afdrages indenfor en vis Aarrække, og jeg vilde ikke finde det uforsvarligt, at Kautionslaan skulde afdrages med 10 pCt. aarlig. Der løbes i mange Tilfælde stor Risiko ved en for udstrakt Brug af Kautionslaan.

Fremdeles mener jeg, at det var i Sparernes og derved i Befolkningens Interesse, om der var fastere Regler for Revisorernes Pligter. Det var ikke af Vejen, om Revisorerne havde den Pligt at møde visse Gange aarlig, allermindst ved hver Kvartalsopgørelse og helst hver Maaned. Men i hvert Fald burde det paalægges Revisorerne at se efter, om Beholdningerne ere til Stede, og om de ere frie og ubehæftede. Det er ikke Tegn paa en god Revision, at man har undladt at se efter, om Sparekassens Aktiver ere til Stede frie